

บทคัดย่อ

170457

ชื่อภาคนิพนธ์ : อิทธิพลของการชักจูงตามแนวของ Lickona ที่มีต่อการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อผู้เขียน : บุณชรีกา ราชอาจ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2548

การวิจัยเชิงทดลองเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาอิทธิพลของการชักจูงตามแนวของ Lickona ที่มีต่อการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีจุดมุ่งหมายในการวิจัยที่สำคัญ 5 ประการ คือ ประการแรก เพื่อศึกษาการชักจูงว่าจะมีอิทธิพลต่อการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของนักเรียนมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่ได้รับการชักจูง ประการที่สอง เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างการชักจูงกับจิตลักษณะเดิมของผู้รับว่ามีความเกี่ยวข้องกับการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ประการที่สาม เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างการชักจูงกับลักษณะของสถานการณ์ของผู้รับว่ามีความเกี่ยวข้องกับการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ประการที่สี่ เพื่อศึกษาว่าจิตลักษณะเดิมและลักษณะของสถานการณ์ร่วมกันส่งผลต่อการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบมากน้อยเพียงใด และประการที่ห้า เพื่อบ่งชี้นักเรียนที่มีการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบน้อยและปัจจัยปกป้องที่สำคัญ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 507 คน โดยทำการสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มโดยไม่ลำเอียง เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) “กลุ่มชักจูง 100%” รับชุดชักจูงตามแนวทางของ Lickona 2 ชุด โดยชุดแรกเป็นการชักจูงให้เห็นประโยชน์ของการมาโรงเรียน และชุดสองเป็นการชักจูงให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในขั้นแรก 2) “กลุ่มชักจูง 50%” รับชุดชักจูงชั้นสองเพียงชั้นเดียว และได้รับชุดชักจูงในเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องกฎระเบียบ และ 3) “กลุ่มควบคุม” เป็นกลุ่มที่ได้รับชุดชักจูงในเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องกฎระเบียบ 2 ชุด นอกจากนี้ ในงานวิจัยนี้ ยังได้ศึกษาถึงสาเหตุสมทบทั้งทางด้านจิตลักษณะเดิม และลักษณะของสถานการณ์ โดยใช้ตัวแปรจาก

ทฤษฎีที่สำคัญต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นต้น

รูปแบบการวิจัย คือ การวัดหลังและมีกลุ่มควบคุม (Post Test –Only With Control Group Design) ตัวแปรส่วนใหญ่ในงานวิจัยนี้ถูกวัดโดยแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scales) แบบวัดเหล่านี้ได้ถูกสร้าง หากคุณภาพแบบวัด และเลือกใช้เฉพาะข้อที่มีคุณภาพรายข้อสูงตามมาตรฐาน ส่วนค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแต่ละแบบวัดอยู่ระหว่าง .64 ถึง .88

กลุ่มตัวแปรในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่มตัวแปร เพิ่มเติมจากตัวแปรจัดกระทำข้างต้น ได้แก่ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มตัวแปรตาม คือ การยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคม ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ ทศนคติที่คิดต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียน และ ความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคม และ กลุ่มสองเป็นกลุ่มตัวแปรเชิงเหตุสมทบ ประกอบด้วย 2 กลุ่มตัวแปร ได้แก่ กลุ่มตัวแปรเชิงเหตุสมทบด้านจิตลักษณะเดิม มี 3 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต และ ความเชื่ออำนาจในตน และ กลุ่มตัวแปรเชิงเหตุสมทบด้านลักษณะของสถานการณ์ มี 3 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากคนรอบข้าง และ ปทัสถานทางสังคม นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวแปรด้านลักษณะชีวสังคมภูมิหลังของนักเรียนด้วย ซึ่งใช้ในการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียด

สมมติฐานในการวิจัยนี้มี 6 ข้อ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานมี 2 ประเภท คือ หนึ่ง การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-Way Analysis of Variance) และปฏิสัมพันธ์จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนที่พบว่ามีความสำคัญ ถูกทดสอบด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe และ สอง การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ทั้งชนิดแบบรวมและแบบเป็นขั้น การวิเคราะห์ข้อมูลได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย 18 กลุ่มที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมภูมิหลังของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ในงานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุกลุ่มนักเรียนเสี่ยง คือ ประเภทของนักเรียนที่มีการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบน้อย

ผลการวิจัยที่สำคัญมี 7 ประการ ดังนี้

ประการแรก นักเรียนที่ได้รับชุดชักจูงทั้งสองชุด มีการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบมากกว่า นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มควบคุม 2 ประการ ดังนี้ 1) มีทัศนคติที่คิดต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบมากกว่า ผลเช่นนี้ปรากฏในนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย และ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก 2 ประเภท ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่เป็นลูกลำดับต้น และกลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเกรดเฉลี่ยต่ำ และ 2) มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคมมากกว่า

ผลเช่นนี้ปรากฏในนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย 2 ประเภท คือ กลุ่มนักเรียนที่เป็นลูกลำดับต้น และ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำ

ประการที่สอง นักเรียนที่ได้รับชุดชักจูงทั้งสองชุด มีการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบมากกว่า นักเรียนที่ได้รับชุดชักจูงชั้นสองเพียงชั้นเดียว 2 ประการดังนี้ 1) มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบมากกว่า และ มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียนมากกว่า ผลเช่นนี้ปรากฏใน 5 กลุ่มย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนที่เป็นลูกลำดับต้น กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเกรดเฉลี่ยต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อย กลุ่มนักเรียนที่ได้รับเงินค่าขนมน้อย และ กลุ่มนักเรียนที่ใช้ระยะเวลาการเดินทางมาโรงเรียนมาก และ 2) มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคมมากกว่า ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่เป็นลูกลำดับต้นที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย

ประการที่สาม นักเรียนที่ได้รับชุดชักจูงชั้นสองเพียงชั้นเดียว มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคมมากกว่า นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มควบคุม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเกรดเฉลี่ยสูงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก

ประการที่สี่ นักเรียนที่มีแบบอย่างจากคนรอบข้างมาก และในขณะเดียวกันมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก 1) เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบมากกว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างจากคนรอบข้างน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย โดยพบผลเช่นนี้ ในกลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อย และ 2) มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียนมากกว่า และมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคมมากกว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างจากคนรอบข้างน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องน้อย

ประการที่ห้า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียน มากกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพอื่นๆ ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบมากกว่า มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียน และ มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก และกลุ่มนักเรียนที่ใช้ระยะเวลาการเดินทางมาโรงเรียนน้อย

ประการที่หก ตัวทำนายในกลุ่มจิตลักษณะเดิม ร่วมกับ ตัวทำนายลักษณะของสถานการณ์รวม 6 ตัว สามารถทำนาย 1) ทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบในกลุ่มรวมได้ 55.1% และ

ทำนายนได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่เป็นลูกลำดับหลัง โดยทำนายนได้ 64.5% โดยสรุปมีตัวทำนายนที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ ปัทสถานทางสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการมีแบบอย่างจากคนรอบข้าง 2) ความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียนในกลุ่มรวมทำนายนได้ 52.4% และทำนายนได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง โดยทำนายนได้ 60.3% โดยสรุปมีตัวทำนายนที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ ปัทสถานทางสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการมีแบบอย่างจากคนรอบข้าง และ3) ความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคม ทำนายนในกลุ่มรวมได้ 51.2% และทำนายนได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก โดยทำนายนได้ 61.1% โดยสรุปมีตัวทำนายนที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ ปัทสถานทางสังคม และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ประการสุดท้าย ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน คือ กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเกรดเฉลี่ยต่ำ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่ด้อยในการที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีความพร้อมน้อยที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียน และมีความพร้อมน้อยที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในสังคมไปพร้อมกัน

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ สำหรับนักเรียนที่มีคะแนนเกรดเฉลี่ยต่ำ ผลการวิจัยเสนอแนะว่า สิ่งควรพัฒนานักเรียนกลุ่มนี้ คือ ปัทสถานทางสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการมีแบบอย่างจากคนรอบข้าง นอกจากนี้ผลของการใช้ชุดชกุงปรากฏว่า การใช้ชุดชกุงทั้ง 2 ชุด นักเรียนที่มีคะแนนเกรดเฉลี่ยต่ำ มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบมากกว่า ผู้ที่ได้รับชุดชกุงชั้นสองเพียงชั้นเดียวหรือผู้ที่อยู่ในกลุ่มควบคุม จึงควรใช้การชกุงนี้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มนี้ เพื่อทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบมากขึ้น ซึ่งก็จะส่งผลต่อไปยังพฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคมในที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการทดลองแนวใหม่ในการพัฒนาทัศนคติและความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบตามแนวคิดของ Lickona อย่างไรก็ตาม นักวิจัยในอนาคตควรทำการวิจัยเชิงทดลองตามแนวคิดนี้ โดยควรวัดตัวแปรตามในเชิงพฤติกรรมหรือวัดปริมาณการปฏิบัติตามกฎระเบียบของนักเรียนในสถานการณ์ต่างๆ ด้วย

ABSTRACT

170457

Title of Thesis : The Effect of Lickona's Persuasive Techniques on The
Acceptance of School Regulations in Secondary
Schoolers

Author : Boontharika Rajh-Arch

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

This experimental study aimed at evaluating the effects of self-generated attitudes by Lickona's persuasive techniques on the acceptance of school regulations in secondary school students. There were 5 objectives in this study. First, to empirically evaluate the effects of Lickona's persuasive techniques, as well as to explain these influences in various types of students. Second, to investigate the different effects of these techniques the acceptance of school regulations in the students with different levels of psychological traits. Third, to examine the different effects of these techniques on the acceptance of school regulations in the students in different situations. Four, to study the influence of psychological traits together with situational factors on the acceptance of school regulations. Finally, to pinpoint the at-risk groups of students who displayed less on the acceptance of school regulations, and their antecedents.

Samples of this study consisted of 507 in 8th grade from 5 secondary schools in Bangkok. They were randomly assigned into 3 groups: 1) The first experimental group, called "100% persuasive technique" received 2 sets of self-generated attitudes on the acceptance of school regulations by the use of persuasive questionnaires. 2) The second experimental group, called "50% persuasive technique" received only one set of self-generated attitudes on the acceptance of school regulations by the use of persuasive questionnaires, and one persuasive questionnaire that was not related to school regulations. 3) The control group received 2 sets of persuasive questionnaire that was not related to school regulations. Furthermore, this study also assessed other important variables in terms of psychological traits and situational factors from many

important theories, e.g., Psychological Theory of Moral and Work Behaviors, Theory of Reasoned Action, and Social Learning Theory.

Posttest only with control group design was conducted. Most of variables in this study were administered in the form of summated rating scale. The questionnaires were carefully constructed, tried out, and selected by criteria. Range of reliability in terms of alpha coefficient was between .64 to .88 .

There were 2 important groups of variables beside the experimental treatment. First, acceptance of school regulations as a group of 3 dependent variables: favorable attitudes toward school regulations, behavioral intention to observe classroom regulations, and behavioral intention to observe social regulations. Second, moderating variables consisted of 2 groups: 1) psychological traits consisting of 3 variables: future orientation and self control, mental health, and belief in internal locus of control of reinforcement., and 2) situational factors consisting of 3 variables: loved and reasoned child rearing practices, models from significant others, and social norm. Moreover, biosocial and background information of the students were also assessed as use to categorize them into subgroups for data analyses.

Six hypotheses were tested by two statistical approaches. First, three-way analysis of variance with post hoc test as Scheffe. Second, multiple regression analysis in terms of standard and stepwise.

Seven important results from this study were as follows.

First, students from "100% persuasive technique" group had higher scores on the following dependent variables than the ones from control group: 1) higher favorable attitudes toward school regulations. This result was especially found in 2 groups of students with bad mental health, but reporting more loved and reasoned child rearing practices: first - born students, and students with low GPA. 2) higher behavioral intention to observe social regulations. This result was especially found in 2 groups of low future orientation and self control students: first - born students, and students with low educated mother.

Second, students from "100% persuasive technique" group had higher scores on the following dependent variables than the ones from "50% persuasive technique" group: 1) higher favorable attitudes toward school regulations, and higher behavioral intention to observe classroom regulations. These results were especially found in 5 subgroups: first - born students,

students with low GPA, students from less family member, students receiving less money to school, and students using more time commuting to school. 2) higher behavioral intention to observe social regulations. This result was especially found in 2 subgroups: first - born students with low future orientation and self control, and low future orientation and self control students with low educated mother.

Third, students from "100% persuasive technique" group had higher behavioral intention to observe social regulations than the ones from control group. This result was especially found in high GPA students with high future orientation and self control.

Fourth, students reporting higher on both scores together ,that is, future orientation and self control, and models from significant others, had higher scores on the following dependent variables than their counterparts. 1) higher favorable attitudes toward school regulations. This result was especially found in students from less family members. 2) higher behavioral intention to observe classroom regulations, and higher behavioral intention to observe social regulations. These results were especially found in students with less siblings.

Fifth, students with good mental health had higher behavioral intention to observe classroom regulations that their counterparts. This result was especially found in students with employed father. In addition, students reporting more loved and reasoned child rearing practices had higher favorable attitudes toward school regulations, higher behavioral intention to observe classroom regulations, and higher behavioral intention to observe social regulations than their opposites. These results were found in total sample, and especially in students from more family members, and students using less time commuting to school.

Sixth, three psychological traits together with three situational factors could account for 1) favorable attitudes toward school regulations with 55.1% in total sample, and with the highest percentage of 64.5% in later-born students. The important predictors were social norm, future orientation and self control, and models from significant others. 2) behavioral intention to observe classroom regulations with 52.4 % in total sample, and with the highest percentage of 60.3 % in students with high educated mother. The important predictors were social norm, future orientation and self control, and models from significant others. 3) behavioral intention to observe social regulations with 51.2 % in total sample, and with the highest percentage of 61.1 % in students

with more siblings. The important predictors were social norm, and future orientation and self control.

Seventh, the findings indicated that students with low GPA was the ones who had lower favorable attitudes toward school regulations, lower behavioral intention to observe classroom regulations, and lower behavioral intention to observe social regulations. In other word, these students were the at risk ones. These findings suggested that students with low GPA should receive urgent attention and development.

Results from this study pinpointed 3 possible antecedents of acceptance of school regulations of the students with low GPA, they are, social norm, future orientation and self control, and models from significant others. Furthermore, findings indicated that for students with low GPA, the ones in "100% persuasive technique" group had higher favorable attitudes toward school regulations that the ones in "50% persuasive technique" group, or in control group. Thus, it is encouraged to administer "100% persuasive technique" to these at risk students in order to enhancing their favorable attitudes toward school regulations, which slowly but ultimately impact their behavior to comply the school and social regulations.

For future study. Other researchers are encouraged to do more experimental-evaluative study in increasing acceptance rule/regulations by using Lickona's persuasive techniques. Future studies should assessing not only acceptance in terms of attitudes and intention, but also various types of behavior compliances.